

Naturen vår

De mest sårbare, og de vi
ønsker minst.....

ARBEIDSPROGRAM 2018-19

Notatet omhandler viktige satsingsområder i foreningen. Vi ønsker (a) å etablere et Floravokterprosjekt i regionen, (b) få en oversikt over uønska arter og (c) styrke kartleggingen av planter generelt, og rødlista og svartlista arter spesielt. Aktiv opplæring og bruk av Artsobservasjoner.no vil stå sentralt i vår satsing.

Alf Harry Øygarden

5. mars 2018

Dette notatet tar for seg sentrale deler av vårt arbeidsprogram for foreningen de neste to årene. Følgende tre hovedområder vil bli prioritert:

1. **FLORAVOKTING «De mest sårbare....».** Vi vil etablere og drifte et **Floravokterprosjekt** i vår region.
2. **FREMMEDE ARTER «De vi ønsker minst....».** Vi vil arbeide for å få en bedre oversikt over uønska arter i området.
  - a. I 2018 tar vi sikte på å få en mest mulig generell oversikt.
  - b. Ut fra kunnskapsgrunnlaget fra 2018 og tidligere, vil vi konsentrere oss om enkelte arter i 2019.
3. **KARTLEGGING AV ARTER.** Vi vil styrke kartleggingen av arter generelt, og rødliste- og svartlistearter spesielt. Dette gjør vi bl.a. gjennom:
  - a. Opplæring i bruk av Artsobservasjoner. Kontaktperson som kan gi råd og opplæring underveis.
  - b. Kartlegging og registrering på alle våre turer i 2018 og 2019, registrering i Artsobservasjoner.
  - c. Gjennomføring av egne kartleggingsturer med vekt på rødliste- og svartlistearter.

Regionen «Sunnhordland» består av åtte kommuner: Sveio, Stord, Fitjar, Bømlo, Tysnes, Austevoll, Etne og Kvinnherad. Foreningen har hatt sin «kjernevirksomhet» på Stord og Bømlo. I dette prosjektet vil vi i tillegg styrke vår aktivitet i tilgrensende kommuner (Sveio, Fitjar og Tysnes), altså til sammen fem kommuner. Under arbeidet med kartleggingen vil vi legge vekt på karplanter.

1. Floravokterprosjekt

Tabellen nedenfor viser antall artsregistreringer i Artsobservasjoner.no¹ for kommunene i Sunnhordland, samt antall rødlistearter. Totalt sett er det registrert 44 ulike rødlista karplanter i Sunnhordland.

REGISTRERINGER AV KARPLANTER I ARTSOBSERVASJONER pr. 06.02.18							
Kommune	Antall arter	Antall enkeltreg.	Rødlista arter				
			Totalt	CR	EN	VU	NT
Stord	647	9454	27		6	10	11
Bømlo	557	4876	27		5	10	12
Tysnes	406	3751	12		2	6	4
Kvinnherad	384	1279	8	1		5	3
Fitjar	254	1013	4			2	2
Sveio	225	422	10		2	4	4
Etne	209	443	1			1	
Austevoll	50	70	4			1	3

Per Fadnes² har skrevet en rapport om rødlistearter i Stord og Fitjar. Dette er en sentral del av

¹ Informasjon i Artsobservasjoner gir ikke et fullstendig bilde av floraen i området. Det må i tilfelle suppleres med Artskart og annen informasjon. Innledningsvis har vi begrenset oss til å bruke dette verktøyet.

² Per Fadnes, 2017: *Rødlistearter i Stord og Fitjar, samt litt generelt om natur og sjeldne naturtyper i Sunnhordland*. Rapport, Høgskolen på Vestlandet.

vårt område. I figuren³ nedenfor er rødlista karplanter⁴ fra rapporten gjengitt. I figuren har vi innført en akse, A-C⁵, for å antyde hvor vanlig arten er regionalt. A: Svært sjelden regionalt, fins bare få steder. C: Vanlig/relativ vanlig regionalt – og B: en mellomting.

De mest sårbare artene – nasjonalt og regionalt befinner seg i øverste høyre hjørne.

Ved etablering av Floravokterprosjektet vil vi konsentrere oss om soleigro, storak, dvergålegras og trådbregne. I løpet av prosjektperioden vil vi vurdere å inkludere andre arter. I 2018 vil vi også se nærmere på situasjonen for solblom og kvit skogfrue.

2. Uønska arter (svartelistearter)

Det er registrert 45 svartlistearter i Artsobservasjoner (tabell på neste side, 75% er i kategori «svært høy risiko» og resten er i kategori «høy risiko».

Gjennom kartlegging i 2018 vil vi arbeide for å få bedre generell innsikt i forekomst av svartlista arter i regionen. I 2019 vil det videre arbeidet bli konsentrert om enkelte arter.

3. Kartlegging og registrering i Artsobservasjoner

Foreningen har planlagt seks medlemsturer i 2018. På disse turene vil vi kartlegge karplantefloraen, og registrere artene i Artsobservasjoner. I tillegg vil vi arrangere fem kartleggingsturer, der målsettingen er å øke vår kunnskap om karplantefloraen generelt, og rødliste- og svartlistearter spesielt. Vi tar sikte på samme omfang i 2019.

Alf Harry Øygarden vil være kontaktperson når det gjelder opplæring og registrering i Artsobservasjoner. Det blir tett samarbeid med Asbjørn Erdal, som vil ha tilsvarende funksjon i Rogaland Botaniske Forening. «Vi kan hjelpe med alt, og det vi ikke kan, finner vi ut av».

³ Presentert og drøftet under seminar på årsmøtet 2018.

⁴ Unntatt er skoghøymol (kritisk truet, CR), som bare fins på et sted i Kvinnherad.

⁵ Basert på rapporten til Per Fadnes og Artsobservasjoner.

Opplæring og støttefunksjon («kontaktperson») i prosjektperioden vil bidra til at enkeltmedlemmer i foreningen registrerer i Artsobservasjoner, i tillegg til våre organiserte turer.

Svartlistekategori	Artsnavn	Vitenskapelig navn
SE	[hagelupin]	[Lupinus polyphyllus]
SE	[kjempespringfrø]	[Impatiens glandulifera]
SE	[parkslirekne]	[Reynoutria japonica]
SE	[vasspest]	[Elodea canadensis]
SE	alpeasal	Sorbus mougeotii
SE	alpefuru	Pinus mugo
SE	amerikahumleblom	Geum macrophyllum
SE	blankmispel	Cotoneaster lucidus
SE	blåhegg	Amelanchier spicata
SE	bulkemispel	Cotoneaster bullatus
SE	dielsmispel	Cotoneaster dielsianus
SE	eple	Malus xdomestica
SE	europalerk	Larix decidua
SE	filterve	Cerastium tomentosum
SE	gravmyrt	Vinca minor
SE	gullregn	Laburnum anagyroides
SE	hagelerkespore	Corydalis solida
SE	hagelupin	Lupinus polyphyllus
SE	hagerips	Ribes rubrum
SE	høstberberis	Berberis thunbergii
SE	kanadagullris	Solidago canadensis
SE	kjempebjørnekjeks	Heracleum mantegazzianum
SE	kjempespringfrø	Impatiens glandulifera
SE	krypmispel	Cotoneaster horizontalis
SE	parkslirekne	Reynoutria japonica
SE	platanlønn	Acer pseudoplatanus
SE	rynkerose	Rosa rugosa
SE	sandlupin	Lupinus nootkatensis
SE	sitkagran	Picea sitchensis
SE	skjørpil	Salix euxina
SE	smal vasspest	Elodea nuttallii
SE	spansk kjærvel	Myrrhis odorata
SE	sprikemispel	Cotoneaster divaricatus
SE	svensk asal	Sorbus intermedia
SE	vasspest	Elodea canadensis
SE	vestamerikansk hemlokk	Tsuga heterophylla
SE	vinterkarse	Barbarea vulgaris
HI	boersvineblom	Senecio inaequidens
HI	edelgran	Abies alba
HI	fagerfredløs	Lysimachia punctata
HI	honningknoppurt	Cyanus montanus
HI	kirsebær	Prunus cerasus
HI	klistersvineblom	Senecio viscosus
HI	krypfredløs	Lysimachia nummularia
HI	legepestrot	Petasites hybridus
HI	praktmarkåpe	Alchemilla mollis
HI	purpurspirea	Spiraea xrosalba
HI	rødhyll	Sambucus racemosa
HI	skogskjeegg	Aruncus dioicus